

Szószerk – Ūrasztala – Szerartások

NAGY LÁSZLÓ

KÖVESS ENGEM!^{*}

Mt 9,9

Az evangéliumok leírása szerint Máté vámszedő volt Kapernaumban a Genezáret-tó melletti városban, ahol a karavánokat is megvámolták. Neve azt jelenti, hogy Isten ajándéka. Lenézett és gyűlölt ember a zsidók részéről, tisztátalan, mert a vámszedők a megszálló római hatalmat szolgálták, s a pénzszerzés eszközeiben sem voltak válogatóságok, ezért a zsidók bűnösnek tartották. De megvetett ember lehetett a rómaiak részéről is, akik körében ismeretes volt a közmondás: „Szeretjük az árulást, de gyűlöljük az árulót”. Csak addig tartották szolgálatukban, amíg hasznos volt. E kettős megvetésben élő ember bizonyára zárkózott és még ravaszabb lett, kihasználta helyzetét, és lelkiismeretfurdalás nélkül becsapta embertársait. Ismerjük mai képviselőiket, akiket kitagadnak, megvetnek kisebb vagy nagyobb közösségek. Gonoszakká válnak, és rossz cselekedetekkel hívják fel magukra a társadalom figyelmét, vagy épp öngyilkosok lesznek.

Máté hosszú idő óta minden nap ott ül a vámszedő asztal mellett, és nem történik semmi új az életében. De egyszer hallja, hogy a vidéken egy ember jár, és számára is, a zsidók számára is egy különös világról tanít. Azt mondják, hogy Bethlehemben született, hogy a názáreti József, az ácsmesternek a fia, hogy betegeket gyógyít, és megtérésre hívja az embereket. Azt mondja, hogy boldogok, akik sírnak, akik szegények, akiket üldöznék ómiatta, hogy só és gyertya kell legyen az ember, és azt tanítja, hogy „amit akartok azért, hogy az emberek ti veletek cselekedjenek, mindazt ti is úgy cselekedjétek azokkal...” (Mt 7,12). Különös tanítás ez Máté számára, mert ő vámszedő, és neki ismeretlen a mások segítsége. Ő csak elvenni tud, kifizetni a római, de hogy adományt adjon, ez nem az ismertetője.

Egy nap, amint ott ül Máté a vámszedőhelyen, egy férfi haladt el mellette, aki így szólt hozzá: Kövess engem! Ismeretlen ez a hang. Ezt még nem hallotta. Gondolkozni sem tud értelmén, oly erős a hívás, és otthagyja a vámszedőhelyet, az összegyűjtött pénzt, otthagyja tegnapi önmagát, és elindul az ismeretlen férfi után, akiről most már tudja, biztos benne, hogy ő a Mester. Az elhívás egyszerű volt. Jézus nem ígért semmit, csak így szólt: Kövess engem!

* Elhangzott az 1999. július 24-én tartott főtanácsi istentiszteleten a belvárosi unitárius templomban.

Ma elképzelhetetlen az ilyen erejű elhívás és követés, tanítvánnyá levés. Még azok sem követik Jézust, akik ismerik a tanítását. Az elhívott első kérdése ma ez: mi és mennyi lesz a jutalmam, fizetésem? Mi lesz az én hűségem bére? Kapcsolatunk szerződés és közjegyző erősítse. Nincs bizalmunk egymásban. Nem csak az idegenben nem bízunk, hanem nagyon sokszor nem bízunk a szülő a gyermekében, testvér a testvérben sem. Máté elhívásának történetében az unitárius vallást és egyházat látom. Csak hív a jézusi élet megélésére, de nem ígér felhőtlen holnapot, munka nélkül elérhető gazdagságot, halál utáni mennyországot. És mégis: egyszerűségében nagyon sok szépet ad. Lelki megnyugvást Isten akaratának teljesítésében. Tiszta lelkiismerettel vallhatom meg hitemet, mert azt mondhatom, amit hiszek, és nincs hazugság szavaim mögött. Ha újból felidézzük a történetet, benne van egyházunk tanítása Jézusról. Nem azt mondja, hogy jer és imádj engem, hozzám imádkozzál, hanem ezt: Kövess engem! Akkor még Máté és a többi tanítvány sem tudta, hogy milyen nehezen járható ez az út, milyen nehéz ezt az elhívást betölteni. A halászokból lett követők sem értették még a feladat nagyságát, hogy mit jelent „azt mívelem, hogy embereket halásszatok”. (Mt 4,19)

A követés minőségi kell hogy legyen. Szükség volt pünkösdi alkalmával a háromezer megkeresztelkedőre, de az egyház életét, még akkor is, ha befolyásolja, de nem határozhatja meg csak a lélekszám. A hívek keresztényi élete, magatartása a fontos, az a lelkület, amellyel építik az egyházat, őrzik értékeiket, és megsokasítva átadják. Egy páran kilépnek egyházunkból, a történelmi egyházakból, és máshol keresik boldogságukat és üdvösségük biztonságát. Meggyőződésünk az, hogy a hit az nem alku tárgya. Az ingadozó és hitét áruba bocsátó embernek az útja az nem jézusi út. Aki igazi tanítványnak vallja magát, annak szükség van a megváltozásra. De nem elég az újrakeresztelkedés, hanem minden nap el kell indulni, és bizonyítani kell cselekedetekkel, hogy Jézus tanítványai vagyunk.

„Egy ember keresztül-kasul utazta a világot, csak hogy személyesen meggyőződhessen a Mester hírének valódiságáról.

- Milyen csodát tett a Mestered? kérdezte az egyik tanítványtól.

- Nos, vannak csodák és csodák. Nálatok azt tekintik csodának, ha Isten teljesíti valakinek az akaratát. Nálunk az a csoda, ha valaki teljesíti Isten akaratát.” (Antony de Mello)

Beteg a világ, a társadalom. Orvosokra van szükség, a Jézus szellemében élő és cselekvő keresztényekre. Jézus minden nap megáll mellettünk, és hív: kövess engem! és légy gyógyítója a beteg lelkű embernek, légy támasza az időseknek, légy nevelője a gyermekeknek. Nemrég segítséget kértem egy orvos ismerősömtől. Egy lebénult fiatal asszonnynak tolószékre volt szüksége. Amikor elmondtam kérésem, és a beteg nevét akartam mondani, félbeszakított, és azt mondta: a név nem fontos, azon kell segíteni, aki bajban van. Ez jézusi lelkület, keresztényi magatartás, és boldog vagyok, hogy a beteg világban még vannak jó emberek. Ők ott vannak a Jézus követők között, és adja Isten, hogy mi is középük számláltassunk. Ámen.

PÁLFI DÉNES

A JÓ PÁSZTOR*

Jn 10,11–14.27–28

A pásztor-kép - szözszerinti vagy jelképes formában - az egész Szentírásón végigvonul. Már annak első lapjain olvashatunk Ábelről, Ábrahámról, Izsákról és Jákóbról, akik pásztorok voltak. Tovább lapozva Mózesrel találkozzunk, aki épp apósa juhait legelteti, midőn a Hóreb-hegy emlékezetes csipkebokrásban fellobban az Isten jelenlétét jelző égi tűz, felszakítva a küldetés lángját szíve szövétnekén. Pár könyvvel odább tanúi lehetünk a pásztorfiúból Izráel legdicőbb királyává lett Dávid történetének. Az Újszövetségben, Lukács evangéliumában pásztorok hallják meg elsőként Jézus születésének örömhíret anygali ajkáról.

Aztán metaforává, jelképpé fokozva, a Zsoltárró az ésszel föl nem fogható, gondviselő Istent próbálja közelebb hozni a véges értelemhez e kép segítségével, így énekelve: „Az ór az én pásztorom, nem szűkölködöm./Füves legelőkön delettet,/Csendes vizekhez terelget engem.” (23,1–2) Ezékiel próféciáját szintén e szép motívum díszíti. Benne az ór, nyáját féltve őrző pásztorként, így szól sokszor tévelygő népéhez: „Az elvesztett megkeressem, az eltévedtet visszaterelem, a sérültet bekötözöm, a gyengét erősítem,(...) úgy legeltetem őket, ahogy kell.” (34,16)

János evangéliuma 10. fejezete elhangzott versei szerint Jézus is jó pásztornak nevezi magát. Valószínűn azonban, hogy Ó, aki a gazdag ifjú ajkán elhangzó „jó mester” megszólítást így utasította vissza: „Miért mondasz engem jónak? Senki sem jó, csak egy, az Isten.” (Mt 19,17) - ezen a helyen sem nevezi magát jónak, s talán a jelzős formájú pásztor elnevezés is az evangélium szerzőjére vezethető vissza. Ó illethette, „tüntethette ki” Jézust ezzel az elnevezéssel, amelyre Ó életével teljes mértékben méltónak bizonyult, mert azért jött, élt és halt meg, hogy „juhainak”, övéinek, testvéreinek, a rábízottaknak „örök életet adjon [...] és nem vesszenek el soha.” S ha ez a szép, Jézusra alkalmazott és illő metafora mástól származik is, e tény csak megsokszorozza értékét, mert az öndicséretet, önteltséget elvető, szerény és alázatos Mester szellemi nagyságát öregbíti.

E szellemi nagyságot szeretném én is megközelíteni és közelebb hozni egyben, a véges értelem és a jó pásztor jelkép segítségével, lelki síkra vetítve ki a belé sűrített mondanivalót.

1. A jó pásztor megőrzi juhait, vigyáz rájuk. Hogy el ne ragadja őket farkas vagy más fenevad, nyáját semmilyen körülményben el nem hagyja. Úgy viszonul nyájához, mint az a régi történelmi hű fiú, aki nem törődve

* Elhangzott Vargyasón az 1999. november 26-án tartott zsinati istentiszteleten